

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО НАУКЕ, ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА И ИНОВАЦИЈА РЕПУБЛИКЕ
СРБИЈЕ
РЕГИОНАЛНИ ЦЕНТАРИ ЗА ТАЛЕНТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

РЕГИОНАЛНО ТАКМИЧЕЊЕ ТАЛЕНТОВАНИХ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА, ПО
НАУЧНИМ ОБЛАСТИМА И НАСТАВНИМ ПРЕДМЕТИМА, РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ,
18. АПРИЛ 2026.

Т Е С Т И З И С Т О Р И Ј Е
СРЕДЊА ШКОЛА, 2. РАЗРЕД

Попуњава ученик (попунити читко штампаним словима)

Регионални центар за таленте: _____

Име и презиме: _____

Школа: _____

Град: _____

Разред: _____

(потпис ученика)

Попуњава комисија

Број бодова:

*Време израде теста 90 минута! Тест има 40 задатака. Погрешан одговор не доноси ни
позитивне ни негативне бодове.*

Пажљиво прочитај питања! Прецртани и дописани или преправљани одговори се не признају. Оцењује се само питање у коме су сви одговори тачни. Укупан број бодова на тесту је 40.

СРЕЋНО!

1. Од када постоји Свето римско царство немачке народности?

- а) Од 1648. године
- б) Од 1806. године
- в) од почетка владавине Карла V Хабзбуршког
- г) Од крунисања Карла Великог за цара 800. године
- д) Од крунисања Отона I за цара 962. године

2. Током 9. века у римској цркви се развио реформни покрет који је тежио да искорени лоше обичаје. Један од њих је била симонија, односно:

- а) куповина опраштајница грехова
- б) куповање црквених положаја
- в) ступање у брак
- г) наметање цркве световној власти
- д) одступање од потпуног поштовања Библије

3. Римски синод одржан 1059. године прописао је начин избора папе, који је с мањим изменама остао на снази до данас. Од те године папу бира:

- а) кардиналски колегијум
- б) цар Светог римског царства
- в) Васељенски патријарх
- г) Јерусалимски патријарх
- д) Италијански краљ

4. Папски ауторитет заснивао се на учењу према коме су римски епископи наследници ког свеца? Он се сматрао апостолом коме је Христос лично поверио врховну власт над Црквом?

- а) Свети Петар
- б) Свети Јован
- в) Свети Тома
- г) Свети Филип
- д) Свети Матеј

5. Француски краљ Филип IV Лепи, притиснут финансијским тешкоћама, наредио је да се похапсе витезови темплари под оптужбом да су богохулници и јеретици. У наредним годинама је њихово богатство припало француском краљу. У ком веку је распуштен ред витезова темплара?

- а) у 8. веку
- б) у 10. веку
- в) у 14. веку
- г) у 16. веку
- д) у 18. веку

6. У ком граду се налазила папска столица од 1309. до 1377. године?

- а) у Авињону
- б) у Риму
- в) у Паризу
- г) у Лондону
- д) у Венецији

7. Како се звао бугарски владар од 893. до 927. године? Он је знатно проширио државу, прогласио се за цара, уздигао Бугарску архиепископију на ранг патријаршије итд.

- а) Борис
- б) Симеон
- в) Петар
- г) Иван
- д) Михаило

8. Где се налазила престоница Самуиловог царства, које се ослањало на традиције Симеонове Бугарске?

- а) у Софији
- б) у Охриду
- в) у Нишу
- г) у Солуну
- д) у Пловдив

9. Чији владар је 1014. године (у бици у кланцима Беласице) задао одлучујући ударац бугарском владару Самуилу?

- а) српски
- б) византијски
- в) хрватски
- г) мађарски
- д) млетачки

10. Џингис-кан је био владар:

- а) Кинеског царства
- б) Јапанског царства
- в) Османског царства
- г) Монголског царства
- д) Хунског царства

11. У Енглеској је, након грађанског рата и погубљења краља Чарлса I Стјуарта, успостављена република. У ком од понуђених периода је Енглеска била република?

- а) од 1499. до 1519. године
- б) од 1509. до 1547. године
- в) од 1558. до 1603. године
- г) од 1649. до 1660. године
- д) од 1711. до 1719. године

12. Енглески краљ Чарлс II Стјуарт (1685 – 1688) био је католик и отворено је подржавао католике. Када му се 1688. године родио син, страхујући да ће касније круну наследити католик, обе стране у парламенту су позвале Вилијема Оранског, штатхолдера Низоземске, протестанта ожењеног Џејмсовом ћерком Маријом. Вилијем се искрцао са војском у Енглеску и краљ Џејмс је побегао у Француску. Како се назива та револуција?

- а) Низоземска револуција
- б) Енглеска револуција
- в) Протестантска револуција
- г) Крвава револуција
- д) Славна револуција

13. Који француски краљ је учврстио своју апсолутистичку власт под девизом: „Држава, то сам ја!“ и одлучио да сам буде свој први министар?

- а) Франсоа I
- б) Шарл IX
- в) Анри IV
- г) Луј XIII
- д) Луј XIV

14. У свом највећем опсегу (17. век) Османско царство се протегло до:

- а) Саве и Дунава
- б) Петроварадина
- в) данашње српско-мађарске границе
- г) Пеште
- д) Беча и Кракова

15. За време владавине султана Сулејмана (1520–1566), на колико континената се простирало Османско царство?

- а) 1
- б) 2
- в) 3
- г) 4
- д) 5

16. У административном погледу Османско царство је било подељено на три установе:

- а) беглер-беглуке (касније ејалете), санџаке и нахије
- б) тимаре, читлуке и спахилуке
- в) хасове, зеамете и вакуфе
- г) баштину, чибук и кулук
- д) чифчије, берате и цизије

17. Султан и династија Османлија били су стожер моћи, угледа и значаја турске државе. Освајањем Арабије султан је постао и халифа, односно:

- а) заштитник Меке и Медине и поглавар исламског света
- б) владар целе Азије
- в) заштитник Јевреја у целом свету
- г) једини легитимни тумач Курана
- д) највиши верски достојанственик муслимана (шеих-ул-ислам)

18. Шта је од понуђеног добила Русија Кучук-Кајнарџијским миром (1774)?

- а) право заштите хришћана у Османском царству
- б) право да учествује у избор султана Османског царства
- в) право да окупира пролаз кроз Босфор и Дарданеле
- г) право да потпуно контролише делту Дунава
- д) право заштите Јевреја у Османском царству

19. Која жена је владала Хабзбуршком монархијом од 1740. до 1780. године?

- а) Марија Терезија
- б) Марија Антоанета
- в) Катарина Велика
- г) Елизабета I
- д) Катарина Медичи

20. Рат између Аустрије и Пруске од 1740. до 1748. године назива се:

- а) Рат за аустријско наслеђе
- б) Немачки грађански рат
- в) Рат двеју ружа
- г) Рат двеју сила
- д) Бесмислени рат

21. Најстарији примерци српског кованог новца потичу из времена владавине:

- а) великог жупана Стефана Немање
- б) краља Стефана Радослава
- в) краља Милутина
- г) краља/цара Душана
- д) кнеза Лазара

22. Ко је почетком 1240-их година провалио у Угарску, гонио њеног краља све до Јадранског мора и касније се вратио преко Србије и Бугарске на северну обалу Црног мора (пустошећи све те крајеве)?

- а) Турци
- б) Монголи
- в) Авари
- г) Хуни
- д) Вандали

23. Који српски средњовековни владар је довео немачке рударе Сасе у Србију?

- а) краљ Милутин
- б) краљ Драгутин
- в) краљ Урош I
- г) краљ Владислав
- д) краљ Стефан Немањић

24. Чија супруга је била Јелена Анжујска?

- а) краља Милутина
- б) краља Драгутина
- в) краља Уроша I
- г) краља Владислава
- д) краља Стефана Немањића

25. Краљ Урош I је ктитор ког манастира?

- а) Студенице
- б) Грачанице
- в) Сопоћана
- г) Манасије
- д) Љубостиње

26. Твртко I Котроманић (1353 – 1391), по женској линији је био праунук:

- а) цара Стефана Душана
- б) кнеза Лазара
- в) краља Драгутина
- г) великог жупана Стефана Немање
- д) деспота Стефана Лазаревића

27. Ко је 1448. године узео титулу херцега од Светог Саве?

- а) деспот Ђурађ Бранковић
- б) Стефан Вукчић Косача
- в) кнез Павле Раденовић
- г) Влатко Вуковић
- д) краљ Жигмунд Луксембуршки

28. Област којом је владао Стефан Вукчић Косача, од горњег Подриња и Фоче до морске обале и од Боке которске до Цетине, с временом је добила (по његовој титули) назив:

- а) Мачва
- б) Крајина
- в) Херцеговина
- г) Рашка
- д) Бановина

29. Ко је основао прву српску дворску штампарију и једну од најстаријих штампарија у јужнословенским земљама? Прва књига у њој је одштампана 1494. године (Октоих).

- а) Ђурађ Црнојевић
- б) монах Сава Немањић
- в) цар Стефан Душан
- г) кнез Лазар
- д) Никола Алтомановић

30. Заокружи нетачан одговор:

- а) Српска деспотовина је коначно пала под турску власт 1459. године
- б) Босна је пала под турску власт 1463. године
- в) Херцеговина је пала под турску власт 1482. године
- г) Зета је пала под турску власт 1496. године
- д) Банат је пао под турску власт 1499. године

31. Ко је аутор прве аутобиографије у српској књижевности, дела Живот и прикљученија и Востани Србије?

- а) Јован Рајић
- б) Христифор Жефаровић
- в) Доситеј Обрадовић
- г) Захарије Орфелин
- д) Алексије Везлић

32. Где је склопљен мир након Великог бечког рата (1683 – 1699)?

- а) у Сремским Карловцима
- б) у Бечу
- в) у Истанбулу
- г) у Паризу
- д) у Нишу

33. Након Великог бечког рата, које територије северно од Саве и Дунава су остале у рукама Турака?

- а) јужни део Срема и Банат
- б) Банат, Бачка и Срем
- в) Славонија, Срем, Бачка
- г) територије све до Будима
- д) територије све до Беча

34. Банат се од 1552. године налазио у саставу Османског царства. Након рата Аустрије и Турске, Пожаревачким миром је Банат прешао у састав Аустрије. Које године је склопљен тај мир?

- а) 1606. године
- б) 1699. године
- в) 1718. године
- г) 1791. године
- д) 1856. године

35. У ком периоду се један део данашње Србије, који се налази јужно од Саве и Дунава, налазио у саставу Аустрије (у административном погледу та територија је организована као „Краљевина Србија“)?

- а) од 1459. до 1501. године
- б) од 1666. до 1699. године
- в) од 1718. до 1739. године
- г) од 1788. до 1791. године
- д) од 1803. до 1811. године

36. Након нестанка српске средњовековне државе, у Угарској је остао један симбол српске средњовековне државности – особа са титулом деспота. Ко од понуђених није носио (нису носили) титулу српског деспота у Угарској?

- а) Вук Бранковић
- б) Ђорђе и Јован Бранковић
- в) Иваниш и Стјепан Бериславић
- г) Павле Бакић
- д) Стојан Јанковић

37. Које године се одиграла Прва велика сеоба српског народа у јужну Угарску?

- а) 1461. године
- б) 1555. године
- в) 1690. године
- г) 1777. године
- д) 1832. године

38. Првом великом сеобом, под вођством Арсенија III Црнојевића, Срби с Косова населили су делове јужне Угарске, а ко се досељава на српску земљу на Косову?

- а) Срби са простора око Врања
- б) исламизована албанска племена
- в) Турци
- г) Цинцари
- д) Срби са простора око Ниша

39. Ко је предводио Прву сеобу Срба 1690. године?

- а) деспот Вук Бранковић
- б) патријарх Арсеније III Црнојевић
- в) деспот Павле Бакић
- г) ускок Баја Пивљанин
- д) деспот Ђорђе Бранковић

40. Ко је предводио Другу сеобу Срба у Угарску, након аустријско-турског рата (1737 – 1739)?

- а) деспот Вук Бранковић
- б) патријарх Арсеније IV Јовановић Шакабента
- в) деспот Павле Бакић
- г) ускок Баја Пивљанин
- д) деспот Ђорђе Бранковић